

ЗЕЛЕНАТА ИНФРАСТРУКТУРА КАТО ИНВЕСТИЦИОННА ВЪЗМОЖНОСТ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ ПОЛИТИКАТА ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ: ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Миглена Жиянски¹, Ваня Дойчинова¹, Константин Петров²

¹ Институт за гората, Българска академия на науките, София

² Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, София

Резюме

Оценката, планирането, създаването и управлението на зелената инфраструктура (ЗИ) в отделните региони, са важна част от политиката за устойчиво развитие и за повишаване благоденствието и качеството на живот на населението. Чрез изграждане на ЗИ се подпомага развитието на зелена икономика и устойчивото управление на екосистемите. В разработката се разглеждат законодателни практики по смисъла на общи и специфични нормативни актове и стратегии за околна среда, с отношение към ЗИ. Разглеждат се финансови инструменти на ЕС за финансиране на проекти в ЗИ: Кохезионния фонд, Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР), програмата Life+, като се посочват и примери за добри практики в това отношение. Подчертава се, че съществува все по-голям акцент върху ефективното използване на ресурсите в Европа посредством опазване на природния капитал и чрез подпомагане на екосистемните услуги, предоставяни от ЗИ. Този принцип е в съответствие с концепцията за териториално сближаване и за по-устойчиво и балансирано развитие на регионите.

Ключови думи: зелена инфраструктура, устойчиво развитие, политики, финансови инструменти.

Key words: green infrastructure, sustainable development, policy, financial instruments.

JEL: O29, G23, R11.

Увод

Съществена особеност на съвременното общество в световен мащаб е бързото, прогресивно нарастване на населението със засилване на урбанизационните процеси и бурният темп на развитие на новите технологии, наред с разработването на модерни технологични средства и концепции. Вследствие на икономическото развитие и напредък, антропогенният и технологичен натиск върху природата се засилва. Това предизвиква негативни изменения в състоянието и функционирането на компонентите на природните екосистеми. Въздухът, водите и почвите променят своите качествени характеристики, биоразнообразието сред растителните и животински видовете намалява. Промените в климата, глобалното затопляне, изтъняването на озоновия слой, парниковият ефект, замърсяването, опустяването, изхранването, са едни от проблемите, пред които е изправено човечеството в новото хилядолетие. Базово условие за тяхното решение е свързано с по-доброто познаване на естествените екологични закони и изисквания, които движат природните системи, и свързаното с това устойчиво и интелигентно управление на тези системи. С най-голяма тежест сред тях са зелените природни системи. Именно доброто управление на съществуващите и създаването на нови зелени територии и зони, имитиращи естествените, ще подобри условията на живот на хората и ще предостави на идните поколения по-добро качество на жизнената среда. В този

смисъл оценката, планирането, създаването и управлението на *зелената* („екологосъобразна“) *инфраструктура (ЗИ)* в отделните региони, са важна част от политиката за повишаване на благоденствието и качеството на живот на населението.

В настоящето проучване се разглеждат Европейски стратегии и политики по отношение на ЗИ, механизми за финансиране на нейното изграждане и законодателството в тази област.

Обсъждане

1. Европейски политики

През последните години се обръща особено внимание на необходимостта от формиране и провеждане на стабилна политика за опазване на природните ресурси. Това е продиктувано от разбирането за значителната роля на природните ресурси в променящите се глобално-екологични и социално-икономически условия. Човечеството вече работи в тази насока и усилията се обединяват – Световна среща за Земята, проведена в Рио де Жанейро (1992), която даде началото на нов интегриран подход за управление на околната среда с цел постигането на глобално, национално и местно устойчиво развитие; срещата в Париж (1994), която отчита вредното влияние на опустияването и сушата не само като екологичен, но и като значим икономически и социален проблем; срещата в Киото (1997), която в глобален мащаб приема необ-

ходимостта от по-стриктни мерки за намаляване на емисиите на парникови газове.

За излизане от настоящата икономическа криза Европейската комисия приема *подкрепата за устойчиво развитие за ключова стратегия и реална възможност за икономически подем на отделните региони* в Европа. Фактът, че Европейският съюз не успя да постигне целта си за възпиране загубата на биоразнообразие до 2010 г., е индикатор за това колко далеч се намираме от намирането на ефективен модел в това отношение. Това наложи необходимостта от разработването и прилагането на нова политическа рамка, която има за цел, не само да запази биоразнообразието, но е фокусирана основно и върху възстановяването и подпомагане на доброто функциониране на зелените системи и изграждането и съхранението на тяхната взаимосвързаност в обща функционалност [2]. Тази хармонична свързаност се постига с една добре развита „Зелена инфраструктура“ и изграждането ѝ е от основно значение за запазването и за съхранението на *екосистемните функции*, а това са екологичните, икономически и социално-културни ползи, които се предоставят от зелените системи на обществото. Изграждането на ЗИ беше и ключова политическа препоръка към Европейската комисия и Европейският парламент, направена от Европейското бюро по околна среда [1]. Политиката за устойчиво развитие е в *синхрон* с концепцията за ЗИ. Чрез планиране, изграждане и поддържане на ЗИ се подпомага устойчивото развитие на градовете. Виждането е, че зелените пространства в градовете трябва да са интегрирани в единна система, да преминават през застроени площи и да свързват града с околните естествени застроени площи [5].

На 6 Май 2013 г. Европейската комисия прие нова стратегия за насърчаване използването на зелена („екологосъобразна“) инфраструктура [3]. С това страните-членки на ЕС потвърдиха волята за инвестиране в ЗИ, с което да се постигнат множество ползи за природата, обществото и хората. Стратегията съдържа следните акценти: *насърчаване на зелена инфраструктура в основните области на политиката; подобряване на научните изследвания и данните, увеличаване на базата от знания и насърчаване на новаторските технологии, които подкрепят ЗИ; подобряване на достъпа до финансиране за зелени инфраструктурни проекти; подкрепа за зелени инфраструктурни проекти на равнище ЕС.*

Националната политика по околна среда отразява общата политика и принципите на ЕС за опазването и подобряването на екосистемите и защитата на човешкото здраве, включително

принципите: „замърсителят плаща“, „обществеността има право да знае“, „превантивен контрол“. Със Националната стратегия за околна среда 2005-2014 г. се поставят приоритети за намаляване на вредните последствия върху компонентите на околната среда в резултат на природни процеси и явления (<http://www.moew.go-vernment.bg/>). Допълнителни изисквания внася Директива 2007/2/EC INSPIRE на Европейския парламент и на Съвета от 2007 година, транспонирана в България като държава членка на ЕС, която регламентира създаването на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност за подкрепа на екологичните политики, както и политиките и дейностите, които могат да окажат въздействие върху околната среда. Цялостното изпълнение на директивата се очаква да се постигне до 2019 г. Бихме могли да се включим и в Европейската система за глобално следене на околната среда и сигурността, наречена GMES, която е Европейска инициатива за създаване на информационни услуги, касаещи околната среда и сигурността. Други национални политики, които разглеждат факторите, оказващи пряко или непряко влияние върху околната среда и съдържат предпоставки за успешното осъществяване на намеренията за изграждане на ЗИ са: Национална стратегия за регионално развитие на Република България 2012-2022 г.; Енергийна стратегия на Република България до 2020 г.; Национална програма за действие по околна среда и здраве 2008-2013 г.; Управленската програма на правителството за европейската интеграция, икономическия растеж и социалната отговорност.

2. Финансови механизми

Би трябвало да се подчертае, че *работата за защита на природната среда, основно се отнася към Кохезионната политика* (политиката на сближаване) и *нейните цели и прилагане*. Кохезионната политика за периода 2014-2020 г. се базира върху Европейската стратегия за интелигентен, устойчив и цялостен растеж. През програмния период 2014-2020 г. Кохезионният фонд ще увеличи значително нетните инвестиции в постигането на ниско-въглеродна и ресурсно ефективна икономика. Излезе и ръководство за получаване на мултифункционални ползи от инвестиции в Природата и ЗИ по кохезионната политика на ЕС в тази насока [4]. *Финансовите инструменти на ЕС в контекста на Кохезионната политика са насочени към подкрепа на: предоставянето на разнообразни екосистемни услуги, към предоставяне на възможности на регионите за развитие, работа, растеж, конкурентноспособност, образование*

и култура, за постигане на ресурсна ефективност и биоразнообразие. Подпомага се също и постигането на ангажиментите по водната директива (Water Framework Directive – WFD), директивата за въздуха (Air Framework Directive) и интегрирано управление на крайбрежните зони (Integrated Coastal Zone Management – ICZM). Ще се подпомага и постигането на целите на директивата за храните Foods Directive, а също и постигането на целите по Европейската стратегия за адаптация. Инвестиционните разходи се фокусират върху инфраструктурни проекти, като пътища и ж. п. линии, но също и върху изграждане на инфраструктура на околната среда за да се спазва европейското законодателство за достъп до питейна вода, както и за изграждане на инфраструктура за добро управление на отпадни води и отпадъци.

Подкрепят се инвестиции за ускоряване на научните изследвания, технологичното развитие и иновациите; за подобряване на достъпа, използването и повишаване качеството на информационните и комуникационни технологии (ICT); за преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори; за насърчаване адаптацията към климатичните промени, превенция на риска и управление; за ресурсната ефективност; за екологосъобразен транспорт и премахване на участъците с недостатъчен капацитет в ключови мрежови инфраструктури; за подпомагане на заетостта и трудовата мобилност; за образование, умения и обучение през целия живот; за повишаване на институционалния капацитет и ефективна публична администрация и др. [4].

Освен по кохезионната политика съществуват и други инструменти на ЕС за финансиране в защита на природата. За периода 2014-2020 г. такива фондове са Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), изследвания на ЕС и програми за иновации Хоризонт 2020 г.; инструменти по програма LIFE+. За същия период могат да се използват и финансовите механизми по програмите: Европа за гражданите (Europe for citizens); за заетост и социални иновации (Employment and Social Innovation (EaSI)); учене през целия живот (Lifelong learning programme); за повишаване на конкурентоспособността и иновации (Competitiveness and Innovation Framework Programme (CIP)); както и по програма развитие и сътрудничество (Development & Cooperation).

Финансирането на програмата LIFE+ е единственият финансов поток, специално посветен на околната среда. Програмата LIFE ще бъде разделена на две подпрограми, включително на

подпрограмата за околната среда и на подпрограмата за действия по климата. Подпрограмата за околна среда е разделена в три приоритетни области: околна среда и ресурсна ефективност, биологичното разнообразие и управление на околната среда, както и информация.

3. Законодателство, свързано със ЗИ

Законодателството е главният инструмент за реализиране ключовите принципи на приетата национална политика по околна среда. Основните нормативни документи, които определят целите, приоритетите, задачите за защита на околната среда, както и компетентните органи, които са отговорни за извършване на политика в тази област, могат да бъдат обособени в: общи нормативни актове и секторни нормативни актове за защита на земите, биологичното разнообразие, водните ресурси, въздуха.

3.1. Общите нормативни актове

Законът за опазване на околната среда (ЗООС) е приет през 2002 г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 юли 2013 г.; който урежда обществените отношения, свързани с контрола и управлението на факторите, които увреждат околната среда, създаването и функционирането на Националната система за мониторинг и процедурата за извършването на ОВОС (<http://www3.moew.government.bg/?show=75>).

Законът за управление при кризи (ЗУК) изм. ДВ. бр. 102 от 28 ноември 2008 г. с който се определят мерките за предотвратяване на кризи които включват наблюдение, анализ и оценка на обстановката и риска, предупреждение и планиране на действията (<http://www.bgstuff.net/zakoni-i-normativni-aktove/zakoni/890-zakon-za-upravlenie-pri-krizi>).

Законът за достъп до пространствени данни изм. ДВ. бр. 66 от 26 юли 2013 г. който урежда изграждането, поддържането и използването на инфраструктура за пространствена информация и за достъп до пространствени данни и предоставянето на услуги за данните в областта на околната среда или дейностите, които могат да окажат влияние върху околната среда, чрез гарантиране на съвместимост и сигурност при обмена на данни (http://www.esmis.government.bg/upload/docs/2012-01/Zakon_dostup_prost_danni.doc).

Законът за биологичното разнообразие (ЗБР) обн. ДВ. бр. 77 от 9 август 2002 г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 юли 2013 г., регламентира опазването на биологичното разнообразие в България, както на видово ниво, така и на ниво местообитания.

Законът за защитените територии (ЗЗТ), обн. ДВ. бр. 133 от 11 ноември 1998 г., изм. ДВ.

бр.66 от 26 юли 2013 г., съдържа подробна регламентация за управление на биологичните ресурси в защитените територии. Въвеждат се съществени изменения и нови консервационни инструменти.

3.2. Специфичните нормативни актове

Законът за горите (обн. ДВ, бр. 19 от 08.03.2011 г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 юли 2013 г.) Отделни раздели от закона регламентират създаването на нови гори, превенция и борба с ерозията и пороите, защита на горите от болести, вредители, пожари и други абиотични въздействия, опазване на земите в горските територии (http://www.iag.bg/data/docs/ZAKON_za_gorite.pdf).

Законът за устройство на територията (ЗУТ), обн. ДВ. бр. 1 от 02.01.2001 г., изм. и доп. ДВ. бр. 66 от 26 юли 2013 г., включва както урбанизирани, земеделски, горски, защитени и нарушени територии и регулира проблемите с местоположението на площадките за третиране на отпадъци (<http://lex.bg/laws/ldoc/2135163904>).

Законът за подземните богатства (ЗПБ), обн. ДВ. бр. 23 от 12 март 1999 г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 юли 2013 г., изисква проучването, добива и първичната преработка да съдържат мерки за опазване на околната среда (<http://lex.bg/laws/ldoc/2134650880>).

Законът за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ), обн. ДВ. бр. 35 от 24 април 1996 г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 юли 2013 г., от увреждане, определя условията и редът за промяна на тяхното предназначение, възстановяване и подобряване на плодородието и начини за възстановителни дейности (<http://lex.bg/laws/ldoc/2133870081>).

Законът за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП), обн. ДВ. бр. 58 от 22 май 1998г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 юли 2013 г. регламентира подпомагането от държавата чрез икономически инструменти (субсидии и инвестиции), структурни и организационни мерки, научно и информационно обслужване (<http://lex.bg/laws/ldoc/2134406656>).

Законът за почвите (ЗП), обн. ДВ. бр. 89 от 6 ноември 2007 г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 юли 2013 г. урежда отношенията, свързани с опазването на почвите и техните функции, устойчиво ползване и трайно възстановяване от замърсителя (<http://lex.bg/laws/ldoc/2135569762>).

Законът за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ), обн. ДВ. бр. 17 от 1 март 1991 г., изм. ДВ. бр. 66 от 26 юли 2013г., както и правилника за неговото прилагане (<http://lex.bg/laws/ldoc/2132550145>).

3.3. Релевантни актове от европейското и национално законодателство

Директива 79/409/ЕС от 2 април 1979 г. относно опазването на дивите птици.

Директива 92/43/ЕС от 21 май 1992 г. относно опазване на естествените хабитати и местообитания на дивата флора и фауна.

Директива № 1999/22/ЕС на Съвета Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернска конвенция)

Конвенция за опазване на мигриращите видове диви животни (Бонска конвенция).

Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие от 1995 г.

Закон за лечебните растения.

Закон за рибарството и аквакултурите.

Закон за лова и опазване на дивеча.

Тематичната стратегия за опазване на почвите COM/2006/231).

Директива 96/61/ЕС за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването.

Национална програма за действие за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в Р. България 2007-2013 г.

Национална програма за развитие на селските райони.

Национална стратегия за прогнозиране, предотвратяване и ликвидиране на последиците от свлачищните процеси в Р България и Програма на МРРБ (2009-2013 г.), свързани с геозащитната дейност, а така също и няколко национални и регионални програми за укрепване на свлачищата във вътрешността на страната, Дунавския бряг и Черноморското крайбрежие (<http://www.mrrb.government.bg/>).

4. Примери за добри практики

Силно нараства интересът и към това как Кохезионната политика и нейните инструменти и средства, могат да се използват, за да се постигнат многобройните ползи за природата, обществото и икономиката. Как да се изберат инвестициите и какво може да се научи от практическият опит или така нар. добри практики в това отношение? Кои са стратегическите планове и програми, а също и критериите за допустимост, оценка и подбор на проекти? Кои инвестиции се подкрепят?

Инвестициите в Мрежата по Натура 2000 се подкрепят Структурните и Кохезионния фондове на ЕС. Изготвят се ръководства по поръчка на Европейската комисия, които са на разположение на национално и регионално ниво за програмният период 2014-2020 г. Процесите за прилагане на член 6 от Директивата за птиците, включват: *скрининг* за потенциалните въздействия на проектите; също *оценка* на риска от въз-

действие върху защитените зони; *оценка* на мерките или обезщетение за всякакви значителни неблагоприятни ефекти, ако проектът е по силата на императивни съображения от значим обществен интерес.

Инвестиции за смекчаване на климатичните промени: Напр. за възстановяване на индустриално торфище Bellacorick, Ирландия, чрез което се възстановява функцията на естествените торфища да поглъщат въглерод. Смекчаване на климатичните промени.

Инвестиции за естествено задържане на водата: Възстановяването на река Skjern в Дания чрез оформяне на делтата и създаване на изкуствено езеро, води до намалени разходи за изпомпване и наводнения, както и за по-големи ползи от подобряването на отдиш на открито, и други ползи.

Инвестиции в туризъм: Във Финландия общи годишни приходи, свързани с разходите от посетител в националните паркове и ключови зони за отдиш (общо 45 области), се оценяват на € 87 милиона годишно, генерирайки възвращаемост от € 10 за всеки € 1 от публичните инвестиции.

Инвестиции за икономическо въздействие и заетост: Изпълнението на мрежата Natura 2000 се счита, че има положително въздействие върху БВП в Испания, с очакван ръст на БВП между 0,1-0,26 на сто на национално ниво. Едно проучване на икономическата стойност на защитените зони в Уелс заключи, че те пряко или косвено подкрепят близо 12 000 работни места.

Инвестиции за регионална идентичност: Тези инициативи често включват координирани инвестиции в природни активи, които могат да допринесат за регионалната идентичност и защита на традиционни марки. Инициативата English National Forest генерира 333 работни места, свързани с горското стопанство, и създаде пет горски фирми.

Инвестиции за Здраве и производителност на труда: Проектът Mersey Forest в Северозападна Англия се очаква да донесе нетни ползи от £ 20 000 годишно в резултат от намаление на отсъствията от работа. Градовете и регионите с уникални екосистеми и биологичното разнообразие би следвало да инвестират в ЗИ, като се възползват от първоначална инвестиция в идентифицирането на техните основни отличителни естествени активи и в проучване на взаимовръзките между регионалното икономическо развитие и социалните ползи.

Изводи и препоръки

Да се осигури взаимосвързаност между зелените зони означава пренасочване и насочване на нови инвестиции в изграждането на ЗИ,

като зелени мостове, тунели, водни пътища, възстановяване на реки и мочурища, както и премахване на остаряла инфраструктура и заменянето ѝ със зелени зони, в които се развиват добре типични естествени растителни и животински обитатели.

ЕС е създал инструменти за финансиране на такива проекти. Законодателството на България е хармонизирано с Европейското и е в защита на природния капитал, съхранението на който е необходимост и полза за цялото общество.

Да се разкрият връзките, съществуващи между природата, обществото и икономиката, от съществено значение е развитието на политика, която да поддържа здравето на хората и икономическия растеж. Добрите практики за изграждане и управление на ЗИ и „зелена икономика“ предстои да се развиват. Ползите от изграждане на цялостна ЗИ надхвърлят областта на биологичното разнообразие, тъй като чрез нея се създават ползи за регионалните икономики, заетостта, туризма и отдиша, управлението на водите, устойчиво развитие на енергийни и транспортни системи и др.

Заключение

Изграждането на ЗИ включва съоръжения и услуги от зелени зони, служещи за подобряване условията за живот на хората, живеещи сред „сивата инфраструктура“, както и подобряване на цялата жизнена среда и защита на биоразнообразието. Многобройните ползи от ЗИ, налагат необходимостта за обсъждане на целенасочени инвестиции в планове за регионално развитие в рамките на политиката на сближаване. Дългосрочните предизвикателства (климатични промени, енергийна сигурност, недостиг на ресурси и вода, загуба на биоразнообразие, глобална конкурентоспособност, застаряване на населението и др.), както и краткосрочните такива (увеличаване на държавния дълг, фискалната политика, изпълнение на европейското законодателство и др.) изискват навременни и интелигентни отговори. Инвестирането в изграждането на елементи от ЗИ, в системи за мониторинг, в иновативни или доказали качеството си технологии за справяне с екологичните проблеми, са тези отговори, които търсим като общество.

Благодарност

Авторите благодарят на проф. д.ик.н. Н. Бехар за дискусиите и обсъжданията във връзка с подготовката на материала.

Литература

1. *Building Green Infrastructure for Europe*. Special report. Fundación Biodiversidad. 2008. EEB Publication number 2008/017. pp. 20.

2. European Commission. *Science for Environment policy. Protect biodiversity to safeguard ecosystem services*. DG ENV. News Alert Issue. 2012. 269. 1p.
3. European Commission. *Green Infrastructure (GI) — Enhancing Europe's Natural Capital*. COM (2013). 249 final. 5-11p.
4. Hjerp, P., ten Brink, P., Medarova-Bergstrom, K., Mazza, L., Kettunen, M., McGuinn, J., Banfi, P., Hernández, G. *The Guide to Multi-Benefit Cohesion Policy Investments in Nature and Green Infrastructure*. A Report for the European Commission. IEEP, Milieu. Brussels. 2013.
5. Natural England. *Green Infrastructure Guidance*. 2009. 10 p. [www.naturalengland.org.uk].

GREEN INFRASTRUCTURE AS INVESTMENT OPPORTUNITY IN IMPLEMENTING POLICY FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF REGIONS: LEGISLATION AND FINANCIAL INSTRUMENTS

Miglena Zhiyanski¹, Vania Doichinova¹, Konstantin Petrov²

¹ Forest Research institute, Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, Bulgaria

² Executive Agency for Fisheries and Aquacultures, Sofia, Bulgaria

Abstract

Valuing, planning, establishment and management of green infrastructure (GI) in different regions are important parts of sustainable development policy and improve prosperity and quality of life. Green infrastructure supports the development of green economy and sustainable management of ecosystems. The investments in GI act as a catalyst for economic growth through: attracting foreign investment, increase incomes from tourism, reducing the cost of mitigating environmental damages, ensuring a healthy environment, creating green jobs, and contribute to food production. The present paper focuses on specific and common legislation practices related with green infrastructure. Through investments in GI the objectives of the EU Sustainable Development Strategy can be achieved, supported by the Cohesion policy for development of resource - efficient green economy and sustainable management. Some financial instruments of EU, financing projects in GI are presented: Cohesion Fund, European Regional Development Fund (ERDF), Life+ Programme and others, underpin examples of good practices. We underlined the great importance of policy for resource efficiency in Europe through conservation of natural capital and support of ecosystem services provided by elements of GI. This principle is consistent with the concept of territorial cohesion and sustainable and balanced development of the regions.